

Dikter och noveller

Svenska 1

Werner Aspenström "Mätarlarven" (*Lituania*, 1952)

Karin Boye "Ja visst gör det ont" (*För trädets skull*, 1935)

Karin Boye "I rörelse" (*Hädarna*, 1927)

Karin Boye "Morgon" (*Moln*, 1922)

Tage Danielsson "Livet är kort" (*Tage Danielssons samlade dikter*, 1967)

Nils Ferlin "Du har tappat ditt ord" (*Barfotabarn*, 1933)

Gustaf Fröding "En kärleksvisa" (*Gralstänk*, 1898)

Solja Krapu "Länge sen jag rodnade" (*Det började så oskyldigt vid diskbänken*, 2006)

Ulf Lundell "Äventyr" (*Tid för kärlek*, 1984)

Noveller

Tage Danielsson "Den första kärleken"

Mikael Niemi "Duell i sal 217"

Hanna Kristofferson, Kristinegymnasiet, Borlänge, *Färdlektyr*, "Det här är inte en novell om villkorlös kärlek"

Mätarlarven

Jag sträcker mig ut från mitt körsbärsblad
och spanar mot evigheten:
evigheten är alldeles för stor i dag,
alldeles för blå och tusenmila.
Jag tror jag stannar på mitt körsbärsblad
och mäter upp mitt gröna körsbärsblad.

Werner Aspenström

Du har tappat ditt ord

Du har tappat ditt ord och din papperslapp,
du barfotabarn i livet.
Så sitter du åter på handlarns trapp
och gråter så övergivet.

Vad var det för ord – var det långt eller kort,
var det väl eller illa skrivet?
Tänk efter nu – förrn vi föser dej bort,
du barfotabarn i livet.

Nils Ferlin

Ja visst gör det ont

Ja visst gör det ont när knoppar brister.
Varför skulle annars våren tveka?
Varför skulle all vår heta längtan

bindas i det frusna bitterbleka?
Höljet var ju knoppen hela vintern.
Vad är det för nytt, som tär och spränger?
Ja visst gör det ont när knoppar brister,
ont för det som växer
och det som stänger.

Ja nog är det svårt när droppar faller.
Skälvande av ängslan tungt de hänger,
klamrar sig vid kvisten, sväller, glider –
tyngden drar dem neråt, hur de klänger.
Svårt att vara oviss, rädd och delad,
svårt att känna djupet dra och kalla,
ändå sitta kvar och bara darra –
svårt att vilja stanna
och vilja falla.

Då, när det är värst och inget hjälper,
brister som i jubel trädets knoppar,
då, när ingen rädsla längre håller,
faller i ett glitter kvistens droppar,
glömmer att de skrämdes av det nya,
glömmer att de ängslades för färden –
känner en sekund sin största trygghet,
vilar i den tillit
som skapar världen.

För trädets skull, 1935

Karin Boye

TAGE DANIELSSON (f 1928)

Livet är kort

BB

GB TV
IQ AB Ba BC C TV
FF LP EP UKV LSD
SSU RFSU TV
vpl OP
SKF LO ABF TV
SKF PR ICO DN TV
SKF VD SAF SVD TV
ATP KDS TV
GB TV
TV
TV
STOP

I rörelse

Den mätta dagen, den är aldrig störst.
Den bästa dagen är en dag av törst.

Nog finns det mål och mening i vår färd –
men det är vägen, som är mödan värd.

Det bästa målet är en nattlång rast,
där elden tänds och brödet bryts i hast.

På ställen, där man sover blott en gång,
blir sömnen trygg och drömmen full av sång.

Bryt upp, bryt upp! Den nya dagen gryr.
Oändligt är vårt stora äventyr.

Karin Boye

MORGON

När morgonens sol genom rutan smyger,
glad och försiktig,
lik ett barn, som vill överraska
tidigt, tidigt en festlig dag –
då sträcker jag full av växande jubel
öppna famnen mot stundande dag –
ty dagen är du,
och ljuset är du,
solen är du,
och våren är du,
och hela det vackra, vackra,
äntande livet är du!

Karin. Boye

Länge sen jag rodnade

Jag förstår inte riktigt vad som har hänt
Men det är rätt så länge sen jag bara dog
av att inte veta vad man ska säga sen
när man redan har sagt
Hur är läget och Bara bra
Vad man ska säga sen

Rätt så länge sen jag tyckte det var pinsamt
att sitta ensam på ett kafé
Länge sen man låtsades att man väntade på någon
eller att man åtminstone var tvungen att ha en bok att läsa
så ingen ska tro att man sitter där
ensam på ett kafé

Äventyr

Jag älskar äventyr
Jag kan ge vad som helst för ett äventyr
Jag älskar dom där människorna
som inte står ut
som måste göra nånting annat
som bryter av sej ett
finger om det råkar vara
inträdesbiljetten till äventyret
och jag älskar folk som inte har så mycket
skrupler
som kan tänka sej att ge fan i alltihop
och bara satsa allt
på en enda segeltur ner till Frankrike
och som säger
varför inte
vi bosätter oss i Madrid
och funkade det inte
så åker vi väl hem igen
och jag älskar människor
som gör nånting enkelt och sant
som säger att
vadå
vad i helvete har vi annat att
leva för
än
äventyret?

ulf Lundell

Ganska länge sen jag skämdes för att ha en orange tröja
när det orange redan gått ur mode
Rätt så länge sen det orange blev inne igen
Det är länge sedan jag inbillade mig att alla kollade
om den där orange tröjan var innanför byxorna eller utanpå
om man hade håret bakom örat eller inte

Rätt länge sen jag satt på bussen och försökte se neutral ut
Rätt länge sen jag försökte på alla sätt lära mig röka
Länge sen jag ansträngde mig för att vara otvunget naturlig
spontant

Jag förstår inte vad som har hänt
Men det är länge sen jag var rädd för att rodna
Länge sen jag led av att jag rodnade
Länge sen jag rodnade bara av tanken på att jag kanske skulle
rodna
Länge sen jag rodnade bara av tanken på att jag kanske skulle
rodna av tanken på att rodna
Länge sen jag rodnade
Jag förstår inte vad som har hänt med mig

Solja Krapu

GUSTAF FRÖDING

EN KÄRLEKSVISA

Jag köpte min kärlek för pengar,
för mig var ej annan att få,
sjung vackert, i skorrande strängar,
sjung vackert om kärlek ändå.

Den drömmen, som aldrig besannats,
som dröm var den vacker att få,
för den, som ur Eden förbannats,
är Eden ett Eden ändå.

- 📖 Läs novellen *Den första kärleken* (1963) av Tage Danielsson. Använd dig av lässtrategierna i kapitel 1.

DEN FÖRSTA KÄRLEKEN

Det var en afton i maj. De satt på en undanskyddad bänk i parken. Det var i jasminernas tid. Våren vidgade deras hjärtan.

– Jag har aldrig känt så här förut, viskade hon. Jag vet att det låter banalt, men det är så.

– Jag törs inte säga hur jag känner för dej, sa hon, hastigt för att inte hinna hejdas av sin rodnad. Om

jag sa det skulle det bli förstört på något sätt. Det finns inga ord för det.

Han kysste henne varligt på kinden.

– Gör inte så. Du vet ju vad jag har sagt.

Han vände sej bort, truligt, påstridigt:

– Jag vill vara hos dej i natt.

– Du får inte bli så där igen. Du vet att jag måste vara hemma klockan tio. Varför kan du inte låta det vara bra som det är, varför kan vi inte fortsätta att tycka om varandra så här som nu?

– Tycka om! Är det det du gör, tycker om! Som man tycker om en film eller en fätölj! Tycka om!

– Käraste, jag älskar dej, det vet du. Men det är ju bara så att det inte går.

– Är ju bara så! Varför måste det vara så? Varför kan inte vi få älska varandra helt och hållet? Varför bara inte vi? Alla andra får ju. Folk ligger ju som packade sillar över hela vårt avlånga land! Varför ska just jag, som äntligen har funnit den första, enda, stora kärleken, jag som bara har dej i hela världen, varför ska just jag inte få?

Hon log åt hans patos, resignerat och lite trött.

– Käraste, du vet ju hur det är. Måste du förstöra hela den här korta stunden med att tala om det där? Är det det enda som betyder något för dej?

Jasminerna doftade. Han skämdes.

– Förlåt mej. Han smekte hennes kind. Det är underbart att vara tillsammans med dej, bara att vara i närheten av dej. Men ibland känns det så svårt.

Näktergalen drillade. Det var en romantisk afton.

– Men en sak måste du lova mej i alla fall. Lova mej att det aldrig blir någon annan än jag. Lova det!

– Jag lovar. Hur skulle det kunna bli någon annan? Jag har ju bara väntat på dej i hela mitt liv.

– Säg att det aldrig har varit nån annan heller. Säg det!

– Det har aldrig varit nån annan.

– Säg åtminstone att du skulle vilja att jag var hos dej i natt!

Hon svalde en snyftning.

– Käraste, jag skulle vilja. Men nu måste vi gå. Du vet vilket liv det blir om vi kommer hem efter tio.

De reste sig. Han lade armen om livet på henne.

– Vi är egentligen rätt barnsliga, va?

– Jag vet inte om det är så barnsligt att älska ...

Han såg ner i marken och sa tyst:

– Du, egentligen tror jag att den finaste kärleken är den som aldrig kan fullbordas. Vi är nog rätt lyckliga ändå.

De log mot varandra. Det var i jasminernas tid. Klockan var kvart i tio.

Hand i hand gick de ut ur parken och bort mot ålderdomshemmet.

FÖRSTOD NI TEXTEN?

Besvara frågorna tillsammans med en kurskamrat.

- Vilken typ av kärlek skildras i novellen?
- Varför heter novellen *Den första kärleken*, tror ni?
- Var och när utspelas novellen?
- Vilka meningar får läsaren att tro att personerna är andra än de visar sig vara? När får läsaren veta att personerna novellen handlar om är ett äldre par?
- Vad hindrar parets kärlek?
- Är det någon skillnad mellan att förälska sig som gammal och förälska sig som ung? Motivera ert svar med stöd av novellen.
- Vilket budskap har författaren med texten, tror ni? Vill han säga läsaren något?
- Titta på orden *dej* och *mej*. Varför används de och inte orden *dig* och *mig*?

Duell i sal 17

Av: Mikael Niemi

MANNEN I DEN slitna mockajackan var krumbent och aningen kutryggig, med ett ansikte som en gammal sadel. Hans vandrarkängor var ytterst slitna och rösten lät som om han käkat sand.

— Var ligger rektorsexpeditionen?

Ungdomarna lade märke till nykomlingen, någon hostade till. Men ingen svarade, de bara betraktade främlingen som om han störde dem.

— Expeditionen? upprepade mannen, i tron att de inte hört. När han fortsatte fram till skolporten visslade något förbi hans öra och kraschade våldsamt in i tegelväggen. Mannen skyddade ansiktet instinktivt och kände splittret regna över sig. Där bakom hördes gapskratten. En långhårig mopedkille med tribaltatuering såg med fingret och tryckte av, som om han avfyrade en tung revolver. Främlingen mötte ynglingens blick utan att röra en min. Borstade glassplittret ur håret och stegade in.

Rektorsexpeditionen påminde om en begravningsbyrå. En bleksiktig, ostliknande herre i grå kavaj tittade upp från sitt mörkbetsade skrivbord.

— Jag skulle vikariera, harklade sig främlingen. Svenska och matematik, vi talades vid i telefon.

— Du är oerfaren som lärare? påminde sig rektorn.

— Jag har sett mycket av världen.

— Men det här är ditt första lärarjobb. Du har aldrig undervisat förr?

— Nej, hurså?

— Vi är ändå glada att någon sökte vikariatet. Den förra läraren blev hastigt sjuk. Nerverna. Jag hoppas du inte har problem med nerverna?

— Nej, men det hände en sak när jag kom.

— Jaså?

— En flaska. Ungdomarna slängde en flaska mot mig, den kunde krossat skallen.

— Så vad gjorde du?

— Ingenting.

— Ingenting, det är bra. De ville bara testa dig.

Ingen hälsade på mannen i mockajackan när han klev in i personalrummet. Lärarna sneglade upp från sina tidningar och kaffekoppar men vände sig lika hastigt bort när han sökte deras blickar. Mannen slog sig ner vid en vithårig dam med reumatiska fingrar som skakade fram ett rött piller ur en medicinburk.

— Du ska ha Wilhelms klass? undrade hon tyst.

— Matematik och svenska, nickade han.

— Är du erfaren?

— Nej, det är faktiskt mitt första vikariat.

— De knäckte honom. Stackars Wilhelm. Han bröt samman i sal 17.

— Knäckte? Hur då?

Hon betraktade honom olustigt. Reste sig mödosamt och började gå.

— Vad gjorde eleverna? upprepade han lite högre. Vad hände med Wilhelm?

Någon av lärarna började harkla sig underligt. Andra gömde sig bakom tidningarna, men deras fingrar darrade mycket lätt.

Mannen i mockajackan fick leta upp sal 17 på egen hand. Den låg i övre korridoren, men när han skulle ta trappan upp satt ett gäng storvuxna niondeklassare där.

— Får jag komma förbi, bad han.

Ingen gjorde minsta ansats att vilja flytta på sig. Mannen tycktes fundera en stund. Så ställde han lugnt sin vandrarkänga mot låret på den främste grabben och trampade till. Väsande av smärta hasade sig eleven åt sidan så att mannen kunde ta sig förbi. När han hunnit halvvägs uppför trappan träffade något ryggen. En brun, salivblöt snusprilla. Han hörde skratten när ungdomarna försvann bort i korridoren.

I sal 17 blev det bara halvfullt. Ett tiotal blyga tjejer och tystlåtna pojkar. Ingen hade med sig några läroböcker. Mannen frågade dem varför.

— Wilhelm tordes ändå inte ... började en tjej men kände de andras blickar och tystnade.

— Wilhelm ville väl lära er matematik? sa vikarien. Var är de andra i klassen?

Ingen svarade.

— Jag ropar upp samtliga namn. De som har ogiltig frånvaro ringer jag hem till ikväll. Och sedan hämtar ni era läroböcker.

— Tänker du ... ringa?

— Stämmer.

— Till Släggan också?

— Om Släggan skolkar får jag väl ringa Släggan också.

Det gick en knappt hörbar susning genom salen. Som om vikarien sagt något vanvettigt, som om de ville varna honom. Innan det blev försent.

Nästa dag blev mannen i mockajackan inkallad till rektorn.

— Jag hörde att du ringt samtal?

— Halva klassen var frånvarande igår. Jag ville meddela deras föräldrar.

— Vi gör inte så på den här skolan. Du förstör stämningen.

— Har någon klagat?

Rektorn gnuggade svett från handflatorna. Han verkade illa berörd.

— Vem är Släggan? fortsatte besökaren.

— Har han gett sig på dig?

— Nej.

— Han har bara nian kvar. Vi blir av med honom till sommaren. Gör det inte värre än vad det är.

Mannen i mockajackan fortsatte genom korridoren med allt djupare veck i ansiktet. Godispapper och snusprillor låg överallt, väggarna var nedtuschade med obscena ord, glassplitter blänkte, en biblioteksbok låg sönderriven i tusen bitar. Ändå städades skolan varje morgon, det här hade hänt bara sedan i morse.

Sammanbiten stegade han in på elevtoaletten. Här såg det om möjligt ännu värre ut. Hakkors och knivmärken, spegeln var sedan länge sönderslagen, på en av väggarna syntes tydliga stänk av blod. När han tvättade händerna hördes plötsligt ett ljud från ett av båsena. Det lät obehagligt, kvävt. När mannen kände på dörren var den låst.

— Är allt bra? ropade han.

Ingen svarade. Han böjde sig ner på golvet och fick syn på flera fötter genom springan.

— Öppna nu. Kom ut därifrån.

— Dra åt helvete lärardjäväl, sa en målbrottsröst.

Mannen i mockajackan funderade. Spanade uppåt. Båset gick inte ända upp till taket, överst fanns en bred spalt. Han greppade tag i kanten, hävde sig upp och kikade över båsväggen. Därnere stod två niondeklassare och nöp fast en spenslig grabb i sjuan. De klämde åt hans mun så han inte kunde skrika. Offrets hår var dyblött, det sipprade vatten ner över tröjan. Mobbarna hade spolat lillkillen i den skitiga toalettstolen. Och de tänkte fortsätta så snart de blivit ensamma igen.

Oväntat vigt hävde sig mannen in i båset. Överrumplade släppte mobbarna sitt offer, den ene låste upp dörren och rusade ut. Mannen fick tag i armen på den andre grabben och vred upp den bakom ryggen. Ute i korridoren sågs den förste rusa iväg.

— Ta fast honom! skrek mannen.

Idrottsläraren kom just gående men låtsades titta åt andra hållet. Den flyende störtade runt hörnet och försvann. Från alla håll närmade sig nyfikna elever. Den nerblötte lillkillen såg ut att vilja gömma sig.

— Vad gjorde de med dig? frågade mannen.

— Ing... ingenting.

— Du behöver inte vara rädd. I skolan ska ingen behöva vara rädd.

— Du ska dö, fräste mobbaren. Vi ska krossa dig precis som Wilhelm...

Hans skrän övergick till ett kväkande när vikarien vred upp armen hårdare. Det lät som en snyftning. Eleverna stirrade med blanka, förvirrade ansikten.

— Och så skräpet, fortsatte mannen. Den näste som svinar ner i korridoren tar jag med mig för ett samtal.

Någon bland åskådarna låtsades kräkas högljutt, andra garvade provokativt. Men de vek undan. Folksamlingen delade sig medan mannen ledde iväg ynglingen. Rektorn stod i lärarummet och informerade om något när mannen i mockajackan stövlade in med mobbaren i ett stadigt grepp. Alla stirrade förfärade.

— Grabben här tryckte ner en kille i toalettstolen.

— Släpp honom omedelbart, beordrade rektorn.

Greppet om armen lossnade. Eleven såg sig upprört omkring.

— Gubben är sjuk i huvudet. Han misshandlade ju mig!

— Vad gör ni mot våldet här på skolan? fortsatte mannen envetet.

Flera av lärarna tittade undan. Idrottsläraren reste sig tveksamt.

— Vi får återkomma till det, mumlade rektorn.

— Vad heter den här mobbaren? Jag vill ha namnet på honom.

Den vithåriga lärarinnan tog till orda.

— Han kallas Hassan. Det är Släggans kompis. Du borde nog låta honom gå.

Hassan stötte till mannen hårt med axeln och smällde i dörren när han gick ut.

— Är det ni eller Släggan som bestämmer här? undrade mannen.

Ingen svarade. Men man kunde känna deras rädsla. Hela skolan var nersölad av den, en brundrypande, klibbig skräck.

Idrottsläraren gav honom en djupt orolig blick.

— Det var jag som körde Wilhelm till sjukhuset, förstår du. När de var färdiga med honom. När de lämnat honom där på golvet i sal 17 ...

Bistert släntrade mannen i mockajackan bort till sin bil på skolparkeringen. Så tvärstannade han. Där sidorutan skulle ha suttit gapade ett stort hål. Inredningen var nerkletad av

spottloskor och skräp. En läskburk hade tömts så att framsätet täckts av en klibbig sörja. Mannen fann en gammal tidning och försökte torka bort det värsta. I samma stund märkte han att någon smugit sig fram. Det var lillkillen från elevtoan som oroligt såg sig om.

— Det var Släggan och Hassan som sabbade bilen, viskade han. Jag såg dem.

— Tack, sa mannen.

— Du är den förste som gått emot dem. Den ende som vågat.

Mannen nickade stelt. Plockade ut resterna av den trasiga bilrutan och slängde dem i bagageluckan.

— Du får inte ge upp nu. Eller tänker du det, måste du sluta?

Pojken drog upp sin tröja. Armarna var täckta av fula blåmärken..

— De tänker plocka dej i morgon, jag hörde vad de så. De tänker knäcka dig som Wilhelm.

Mannen i mockajackan kisade mot skolbyggnaden. Skinnen stramade i det slitna ansiktet.

— Det finns dagar, sa han .hest, när en främling kliver av tåget.

Nästa morgon var korridoren vid sal 17 fylld av elever. När mannen i mockajackan låste upp reste sig en handfull storvuxna grabbar och stormade in som en buffelhjord. Stolar och bänkar brakade omkull innan de tog plats längst bak i klassrummet. De andra eleverna tassade efter, bara ett fåtal hade läroböcker med sig. Solen sken snett genom fönstren, prärieröd. Skoldammet virvlade i luften.

Stillsamt stängde mannen dörren efter sig och stegade fram till katedern. Han betraktade gänget som trotsigt mötte hans blick. Grova killar i skinnjackor och kängor med stålhättor.

I mitten tronade en långhårig kille med tribaltatueringar, mannen kände igen honom. Det var samme grabb som slängt flaskan den första dagen. Långsamt drog ynglingen fram ett meterlångt slagträ.

— Du är Släggan förstår jag, sa mannen i mockajackan mycket lugnt. Jag vill att du ställer upp bänkarna.

Som svar började grabbgänget långsamt närma sig. De var fem stycken. Resten av eleverna backade nervöst undan. Mannen sneglade mot dörren, men Hassan hann dit och spärrade vägen.

— Ställ upp bänkarna, upprepade mannen och gick fram mot Släggan. Ynglingen var både längre och kraftigare än han.

— Du kommer att be om nåd, smilade Släggan. Du ska pipa som Wilhelm. Han grät, vet du, han bad för sitt liv...

Kompisarna väntade bara på signalen. Där. I en huggande rörelse höjde Släggan slagträet och svingade mot tinningen.

Mannen duckade blixtnabbt. Ett ilande luftdrag när slaget missade. Han tog ett dansliknande steg framåt. Spände nackmuskeln. Så stångade han. En ohygglig snärt in i Släggans förväntansfulla grin. En blöt knäck hördes, något gick sönder. Brölände tumlade Släggan bakåt och tappade påken. Blod pumpade ur näsborrarna, han försökte stoppa flödet med nävarna.

Hassan vrålade ursinnigt och böjde sig efter slagträet. Grep tag om skaftet. I samma ögonblick stampade en vandrarkänga över handleden. Vrålet övergick i ett skri av smärta. Mannen i mockajackan plockade stillsamt upp slagträet och betraktade de kvarvarande tre. Grabbarna backade skräckslagna. Mannen kände blodstänk i pannan. Men det var inte hans blod.

— Ställ upp bänkarna ni välte. Nu.

Hukande började de resa upp skolbänkar och stolar.

- Och så tar ni fram era läroböcker.
- Vi har inte med oss..., mumlade någon.
- Gå och hämta dem då.

Medan eleverna kilade ut böjde sig mannen i mockajackan på huk vid Släggan. Golvet var rött och söligt.

- Det är över, Släggan, sa han. Det är inte din skola längre.

— Vi tar dig nästa gång, snörvlade ynglingen och försökte mödosamt sätta sig upp. Blodet hade redan börjat sig på jackan. Som av en händelse råkade mannen trycka till hans näsa. Släggan tjöt rätt ut.

— Det är inte din skola längre, upprepade mannen så tydligt han kunde. Hälsningar från min bror förresten. Han har just lämnat sjukhuset.

- Vem? sa Släggan.

— Min bror. Jag tror du har träffat honom. Han heter Wilhelm.

Hämtad ur "Färdlektyr" 2007.

DET HÄR ÄR INTE EN NOVELL OM VILLKORSLÖS KÄRLEK

Av Hanna Kristofferson

Kristinegymnasiet, Borlänge

JAG HAR ALDRIG riktigt förstått mig på det där med "villkorslös kärlek". Kanske beror det på att jag är en nästan obotlig egoist som aldrig skulle göra något om jag själv inte vann något på det (eller okej, jag skulle i varje fall inte välja tio människor framför mig själv, möjligen hundra – kanske). Eller så var det för att jag aldrig träffat Elliot.

Den där söndagsmorgonen i april ville jag verkligen inte träffa någon som Elliot. I stan, alldeles mittemot Systemet där A-lagarna samsas med tonårsbrudarna som jagar utköpare och fyllor, ligger ett gråvittaktigt hus. Det har typ alltid funnits där, även om det för några år sedan, när jag var elva och ett halvt, inhyste Doris Solarium och Pedikyr. Färgen på Doris gamla

speglar och trikaer. Madame Mogrens Balettskola stod det med smirkliga rökobokstäver på den mossgröna plexiglasskylten. Madame Mogren var egentligen en 43-årig misslyckad balettdansös som flyttat hem efter ett par år på Balettkademin i Stockholm, ett faktum som hon själv frenetiskt ignorerade. Madame Mogren hette egentligen Berit.

Trottoaren nedanför den spruckna stentrappan var inte speciellt sandad. Jag skulle nog ha blivit mer förvånad om man inte hade fått lov att anstränga sig för att stå på benen. Jag var någon helt annanstans i tankarna, förmodligen femtio mil bort i Stockholm där de där zebrarandiga Conversen som mitt hjärta längtade efter fanns. Jag hade musik i hörlurarna för att skydda mitt ömtåliga sinne mot småstaden omkring mig. John Lennon och gänget informerade mig just om att allt jag behövde var kärlek. Pfft, tänkte jag. Allt jag behövde var en kopp pulverkaffe och en nästan nybakad kanelbulle på Café Sockertoppen. Caféet låg bara tjugotre meter, fem centimeter och nio millimeter bort och resten av vägen var Isgata.

Det är en konst att balansera på räfflade gummisulor och jag vill inte skryta eller något, men jag är något av en Leonardo da Vinci när det gäller den ädla konsten Balans På Räfflade Sulor. Men någon störde ett geni i arbete.

En närmast utmärglad pojke (jag fick senare veta att det kallades Att Lida För Konsten) kom snurrandes ned för granittrappan och törnade rakt in i mig. I en klump av ben, halsdukar och benvärmare kanade vi ner för Isgatans hala isgata. Vi bromsades in av en rostig lyktstolpe utanför Gröna Konsum. Killen kollade surt på mig. Jag hade sabbat hans piruetter.

–Förlåt, sa jag medan jag försökte komma på om den röda halsduken var hans eller min. Trostade jag mig själv på att jag

piruettat in i mig. Hans högra fot hade fastnat i axelbandet till min väska. Min mp3 hade blivit mos under oss båda. Han hade blivit mos under mig. Jag tror att det var ungefär när jag insåg att jag inte hade haft någon halsduk på mig och att den röda borde vara hans i så fall som han insåg att han borde ha råd att ge mig ett leende.

—Förlåt själv. Han hade smilgropar djupa nog att begå folkmord för. Jag log tillbaka. Jag var ganska dålig på att le obehindrat mot någon som nyss fått mig att kana rakt in i en lyktstolpe gjord av metall, men jag gjorde så gott jag kunde. Jag reste mig upp. Och sedan ramlade jag omkull igen.

—Ojdå! utbrast jag dumt.

—Ojdå, utbrast han dummare.

Då insåg han att jag nog hade strukat/bruttit/vrickat mitt ben. Jag insåg att han nog hade rätt. Vi insåg faktum tillsammans. Tillsammans. Det blev ett vanligt ord för mig och Elliot, men det kommer vi till senare.

—Kan du stå? frågade han.

—Vadå, just nu eller rent allmänt? svarade jag med en fråga.

Han brydde sig inte ens om att svara, och drog upp mig från marken istället. Hur den benige pojken orkade det här vi tvistat om länge. *På kärleksvingar flog jag över muren. Vad kärlek kan, vågar kärlek gärna.* Till och med jag som skollkat halva Svenska B visste att det var Shakespeare och att det var en kärleksförklaring.

Ni ser, jag rusar fram i berättelsen och kan inte låta saker vänta på sin tur. Det kanske är för att tankarna tjarar på att bli nedskrivna och tränger sig före varandra i kön. Vårken jag eller mina tankar har mycket till tålmod. Det kanske var därför det gick som det gick.

Dörren slog igen bakom oss med ett klick. Två klick till och lamporna i den spegelkantade salen tändes. Det var tomt och

tyst som i Graven. Madame Berit Mogren var tydligen inte inne för tillfället.

—Hur är det med foten? ville han veta.

Jag upplyste honom om att det dunkade och bultade men att det nog inte var något brutet, för då hade jag nog svimmat på grund av min onormalt låga smärtgräns. Han nickade förstående. Sedan tog han av sig jackan. Det var då jag insåg att han var en kille som dansade balett. Herre min Gud där någonstans uppe i himlen som jag inte ens tror på, tänkte jag. Han hade triåer och svarta benvärmare.

—Vad heter du? frågade jag och haltade klumpigt ut mot mitten.

—Elliot, svarade han.

—Som *Billy Elliot*, konstaterade jag intelligent.

—Japp, instämde han. Fast den hade inte kommit ut när jag föddes.

—Hur gammal är du?

—Tjugo.

Lite snabb huvudräkning berättade för mig att han var två år äldre än mig. Det syntes inte.

—Vad heter du då?

Jag hatade mitt namn.

—Cis, svarade jag snabbt.

—Det kan man väl inte heter!

—Joo, tyckte jag att man visst kunde.

—Vad heter du egentligen? krävde han att få veta.

Jag erkände en av mina djupaste hemligheter för honom.

—Sissela.

—Det fanns det en känd balettdansös som hette, påstod han.

—Du ljuger!

—Ja.

—Tycker du att Sissela är fult? frågade jag.

—Nej, svarade han. Jag trodde inte att han ljög. Men om han gjorde det så gjorde det nog egentligen ingenting. Han förklädde sina lögnervackert, och för mig var det allt som krävdes. Elliot var inte sinnebilden av en machomachoman med sina triåker och benvärmare, men det gjorde nog inte något just nu. Han ljög så vackert. Han kunde nog ljuga vackert om nätterna också.

Vi träffades vid Isgatan, gled tillsammans in i en lyktstolpe och fortsatte att kana tillsammans utför. Genom livet, genom staden och genom kärleken. Det gick bara utför.

Det fanns en hög madrasser som sällan användes i en skrub med stans minsta fönster. Det var där jag kände hans revben stöta mot mina bröst för första gången. Elliot var Balettjolla och jag var Popsnöre. Solen lyste inte ens in genom fönstret. Men det kanske gjorde hans utstickande revben mindre framträdande. Jag var aldrig rädd för att skära mig på honom. Absolut inte. Men ibland blev jag bara så rädd för att jag skulle ha av honom på mitten av misstag när vi Älskade. Älskade stavades med stort ä i vårt lexikon.

Han kunde få mig att skratta, Elliot. Det är alltid en bra bit på vägen. Han var sarkastisk och det smittade väl av sig på mig så småningom antar jag. Även om vår stad egentligen var för liten för oss båda, gjorde vi det bästa av situationen. Både jag och Elliot var människor som passade bättre in i storstäder där man kunde smälta in i den stora massan och drunkna i anonymitet. Han var stadens ende balettdansande pojke och jag var stadens enda poppruffs tillika Converseflicka. Det var nog egentligen inte ödet som förutbestämde att han skulle piruetta in i mig (som vi både gillade att tro) utan det var nog egentligen oundvikligt.

—Den här staden är full av tanter och tragik, mumlade han. Och människor som inte förstår att kullerstenarnas stadstragik

Hakan
Hellström

suger ut allt liv ur dem, sakta men säkert kvävs de av Konsums trasiga neonskylt. Det är synd om dem.

—Är du säker på att vi inte är sådana då? fnissade jag. Elliot såg upp på mig från sin plats i mitt knä, och jag kunde knappt urskilja hans lockar mot mina mörka stuprörsjeans. Han snurade mitt pärlhalsband mellan fingrarna och log.

—Ja, det är jag, svarade han.

Han motiverade aldrig varför. Jag hade gärna velat fråga honom, jag vill fortfarande göra det, hur kunde han vara så säker på att vi var annorlunda. Det var ju inte länge sedan jag hade druckit melankoli ur temuggar på stans enda fik, inte alls länge sedan jag alldeles för berusad hade ramlat hem genom Småstad och mitt i natten lyssnat till ljudet av krossade drömmar och illusioner under mina skosulor. I min (nu för länge sedan urvuxna) naivitet lät jag mig själv tro att svaret på den frågan fanns dolt i saliven när vi kysstes.

Hela den tid som jag och Elliot hade tillsammans utgick jag från att han hade alla svaren. Nu vet jag, att om jag hade DNA-analyserat de lockiga hårstråna som han lämnade på min kudde, efter att vi undersökt hur varm hud kunde bli under ett täcke, så hade jag bara hittat förtvivlan. Det är så lätt att intala sig själv att de där mystiska ljuden som lyckas tränga ut genom springan under toalettdörren bara är toaletts spolning som krånglar.

Visst händer det att jag klandrar mig själv så här i efterskott, bara ungefär var tusende sekund eller så. När hans revben lämnade djupare och djupare avtryck mot min hud, vad tänkte jag då egentligen? Egentligen tänkte jag nog inte så mycket för det där med eftertanke hade ju aldrig varit min starka sida. Oftast lät jag bara Elliot sköta tankeverksamheten för oss båda, som den där gången när han frågat vad jag tänkte göra med mitt liv.

—Jag vet inte, vad tycker du? hade jag svarat, och hans rock n' roll-blåa ögon hade bränt det yttersta lagret i min själ till aska.

—Tänker du verkligen lämna ditt liv åt andra? hade han frågat då, och han hade tagit tag i mig, nästan lite för hårt och stirrat in i mina ögon. Cis, du måste ha drömmar, annars förstörs du. Fattar du inte det?

Jag hade tänkt att han bara var melodramatisk, lika dramatisk som den dans han dansade, men nu förstår jag att han verkligen menade allvar. Att jag behövde något att brinna för, som han brann för sin balett. Men det var en hårfin gräns mellan en hälsosam eldsvåda och att brinna för snabbt, brinna för mycket, brinna för mycket och övertändas för att sedan slockna. Som en sådan där supernova på himlavalvet. En sådan där stjärna som först expanderar och sväljer allt omkring sig, för att sedan krympa ihop och slockna. Såsom solen kommer göra med oss här på jorden en dag. Såsom Elliot gjorde med mig från och med stunden vi träffades.

—Men jag har inget att drömma om, hade jag invänt. Jag har ju dig och du är ju verklighet. Varför ska jag drömma?

Det var slutet av maj då och vi låg i gräset mitt emot Konsum. Elliot tittade på mig, ögonen liksom borrhade sig in i mig som om de letade efter olja någonstans inom mig.

—Cis ..., hade han börjat, men stoppat sina ord lika plötsligt. Jag kan inte vara din dröm. Du måste hitta något eget att vilja.

—Men jag vet inte vad jag vill ... Räkna ett par zebrarandiga Converse? viskade jag.

Elliot hade ett skratt som var som vaniljsås för mina hörselgångar, och jag lät mina solvarma händer leka över hans mage. Varje revben var som pianotangenter under mina fingrar, men jag stirrade rakt in i solen och lät mig förblindas.

Jag hade zebrarandiga Converse All Star på hans begravning,

trots att det i allmänhetens ögon nog inte ses som passande. Jag antar att jag bara ville visa honom att jag tänkte uppfylla mina drömmar nu. Elliot begravdes på kyrkogården i staden där han alltid levde. Kistan verkade förvånansvärt tung när den sänktes ner i marken av Elliots farbröder och äldre kusiner, överraskande tung för att innehålla en balettdansörs kropp. Särskilt som hans kropp, som nu gjorde alla dem som fallit offer för småstadstragiken sällskap under marken, på slutet hade varit smal nog att linda mina pärlhalsband upprepade gånger runt. Jag hade ignorerat det och jag hade försökt att komma på bortförklaringar. Nivet, som en hemmafru gör när hennes man kommer hem och luktar Chanel no 5 fast hon inte använder den, och när hon hittar rött läppstift på hans skjortkrage. Elliots älskarinna hade hetat Anorexia Nervosa, och fröken Anorexia var en hämndlysten djävul. Hon ville inte lämna min älskade ifred, inte ens när han beslutat sig för att det var mig han ville ha. Hon försatte att kontakta honom. Varje gång han kikade in i balettsalens speglar var hon där och lockade honom till att än en gång älska med henne. Jag var så jävla inbilsk som aldrig hörde hur hon viskade till honom om nätterna.

— Han har sina balettskor på sig, viskade hans lillasyster Ellie.

Det var natt och bakom mig lämnade jag lyktstolpen som både satt stopp för och påbörjat min och Elliots väg för några månader sedan. Min mp3 hade inte funkat sedan dess, men jag hade låtit Elliot ersätta musiken som min drog, och nu började jag få abstinens. I ett försök att försöka materialisera min saknad efter honom hade jag klottrat Shakespearesinspirerade ord på stolpens spräckliga metallta:

Här börjar en dödsmärkt kärleks väg mot undergång, ett kärlekspar som kalla stjärnor skiljer.

Jag önskade att jag kunde hata världen, det gör jag fortfarande,

jag önskar att jag kunde hata en Gud som jag aldrig trott på för att han tog en balettpojkes liv en åksjuk regndroppsdag i juli. Men jag har aldrig riktigt lyckats frambringa det hatet inom mig, kanske har det något att göra med den där "villkorslösa kärlekens" varande eller icke-varande som jag svamlade om i början. Eller så insåg jag, någonstans mellan vågorna av kärleksabstinens och hudnostalgi, att det spelade ingen roll. Alltid säger folk att de vet att deras bortgångne älskare skulle föredragit att de inte blivit bittra utan att de gick vidare med sina liv. Jag tror inte att Elliot hade velat något sånt, jag tror att Elliot verkligen ville bli ihågkommen och ältad, i alla fall ett tag, annars hade han aldrig satt så djupa spår i en hispig flickas indiehjärta. Men jag vill att Elliot ska veta att jag har drömmar nu, och jag vill att Elliot ska veta att han inte längre är min dröm utan ett minne, en dröm som gick förlorad. Elliot drömde för hårt, och Elliot brann för snabbt. Han kallade det att Lida För Konsten, men någonstans blev konsten ett självmord i flera kapitel, en följtong av självsvält.

När sådana där supernovor som jag talade om förut har sluckat nat blir de till svarta hål. Men inte Elliot. Elliot gör pirutter på himlavalvet.

Ge mig min Romeo! Och när jag dör, ta honom och skär ut honom i små stjärnor. Så gör han himlens ansikte så fint så alla blir förälskade i natten. Och glömm bort att dyrka solens glans.